

Inatsisartuni ilaasortaq Niels Thomsen
Demokraatit
-/Maani

§ 37 naapertorlugu apeqquut nr. 2010-274-imut akissut

Asasara Niels Thomsen

25. jan 20111
Sagsnr. 2010-043724
Dok. Nr. 550104

Aallarniutigalugu apeqqutitut saqqummiussannut qujavunga. Apeqqutit paasissutissanut sukumiisorujussuarnut tunngasuummata, immikkoortorta qarfitsinnut akissutissanik pissarsiniarnermut piffissamik atuisoqangaatsiarpoq, taamaattumillu siumut ilisimatitsissutigineqareersutut akissuteqarfigineqarnissaat sivitsuloorsimavoq.

Postboks 909
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 54 10
E-mail: iaan@nanoq.gl
www.nanoq.gl

Matuma kinguliani apeqqutitut issuarneqarput, kinguneratigullu akissuteqarfigineqarlutik.

1. Inatsimmi § 48 malillugu Naalakkersuisut illunik sanaqataaffiusunik pigisaqalernissamut taarsigassarsititsisinnaapput. Illut qassit taarsigassiiffigineqarsimappat, taarsigassiissutillu aningaasanngorlugu nalinga qanoq annertutigiva?

a) Maanna illut qassit taarsigassarsititsivigineqarsimappat?

2008-mi aamma 2009-mi sanaqateqarluni illuliat 21-t aamma qulit taarsigassarsititsivigineqarsimappat, illuliassat katillugit 31-iullutik.

b) Taarsigassarsiarititat aningaasanngorlugit qanoq naleqarpat?

Taarsigassarsiarititat aningaasanngorlugit amerlassusaat 2010-p naanerani maannamuugallartoq 30,8 mio. koruuninut naatsorsorneqarput.

2. Illu sanaqataaffiusup nalinginnaasumik ilusillip akivia tamakkiisoq qanoq annertutigiva, tassungalu ilanngullugu agguaqatigiisitsinermi pisortat tungaanniit taarsigassarsiarititat tapiissutigisallu nappaanermi il.il. tunniunneqartartut qanoq annertutigippat aammalu qanoq nammineq akiliutigineqartartoq agguaqatigiisitsinermi annertutigiva?

a) Illu sanaqataaffiusup nalinginnaasumik ilusillip akivia tamakkiisoq qanoq annertutigiva?

Illorput 2000-ini angissutsit sisamaapput, sanaartugassanut ataatsinut akii 700.000 koruunit aamma 880.000 koruunit akornanni nikerarlutik. Tamatuma saniatigut siunnersorteqarnermut, toqqavissamut il.il. aningaasartuuteqartoqartussaavoq.

b) Pisortanit taarsigassarsiarititat agguaqatigiisillugit qanoq amerlatigippat?

Sanaqateqarluni illuliortut 31-it taarsigassarsiaat 2010-p naanerani agguaqatigiisillugit 995.000 koruuningajannut naatsorsorneqarput.

c) Pisortanit tapiissutit qanoq amerlatigippat?

Sanaqateqarluni illuliortut 31-it taarsigassarsiaat 2010-p naanerani katillugit 30,8 mio. koruuninut naatsorsorneqarput.

d) Nammineerluni akiliutaasimasinnaasut agguaqatigiisillugit qanoq amerlatigippat?

Nammineerluni akiliutit 2010-p naanerani agguaqatigiissillugit 133.000 koruuningajannut naatsorsorneqarput.

3. Inunnut nunatsinni sumiluunniit najugaqartunut taarsigassarsititsisoqartarlunilu tapiisoqartarpa?

Inissialiornermut, illunut ataatsimoorussanut, illuliassanut il.il. tapersiissuteqartarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 11-mi, 19. november 2007-imeersumi § 47 naapertorlugu kommuninut imaluunniit inuinnarnut, namminersorsinnaatitaasunut aammalu Kalaallit Nunaanni inuit allattorsimaffiani nalunaarsorsimasunut taarsigassarsititsisoqarsinnaavoq. Ukiumoortumik aningaasanut inatsisini sanaqateqarluni illulianut qinnuteqaatit suliarineqartarnerinut atatillugu (konto pingaarneq 87.72.22 Nunaqarfinnut isorliunerusunullu inissialiortiternermut pilersaarut) imatut tulleriaarisooqarpoq:

” inunnut inissianik pisortanit aningaasaleeqataaffigineqartunik peqareersunut sanaqateqarluni illulianik tunniussisoqassanngitsoq,

· sumiiffinni pisortat inissiaataannik inoqanngitsunik imaluunniit BSU-mit taarsigassarsilluni illulianik inoqanngitsunik peqartuni sanaqateqarluni illulianik tunniussinissamut itigartitsisoqartassasoq,

· sanaqateqarluni illuliat pisariaqartitsinermik, ilaatigut inuiaqatigiinni ineriartorneq, peqqissuseq, inissianik pilersuineq aammalu sumiiffimmi inuussutissarsiuutit ineriartornerat ataatsimooruq eqqarsaatigalugu ataatsimut naliliinikkut illunik sanaqataaffiusunik tunniussisoqartassasoq.”

4. Imaassimassappat najugaqarfinni inunnut najugaqarfinni realkreditfinansiering-ip atuussinnaaffiginngisaani taamaallaat taarsigassarsititsisoqartarlunilu tapiissuteqartoqartartoq, ersarissartikkusuppara, taamatut immikkoortitsineq politikikkut agguaaassisarnermi naapertuilluarnertut naleqquttutullu isigineqarnersoq.

Sanaqateqarluni illulianut qinnuteqaatinik tulleriaarisarneq matuma siuliani (apeqqut 3) taaneqartoq Inatsisartunit aalajangerneqarpoq.

5. Inatsisip § 50-ia malillugu taarsigassarsiarititat erniaqanngitsutut akilersugassanngitsutullu tunniunneqassapput, taarsigassarsiallu piffissami atuuffigisaminni ukiuni 33-nik sivisussuseqartumi ukiut tamaasa annertoqatigiinnik aningaasartaqartinneqarlutik appartikkiartuaarneqassapput. Taamatut aaqqissuussisimaneq tunissummiit sukut allaanerussuteqarpa, aammalu Naalakkersuisut naapertuilluarnertut isiginerlugu annikinnermik annertunerusunilluunniit illunik inunnut aalajangersimasuni najugaqartunut aalajangersimasumilluunniit isertitalinnut tunissuteqartarneq, naak nunap inuisa sinneri ineqarnerminnut aningaasartuuteqartariaqartartut ilaatigut qaammammut 10-15.000 koruuninik annertussusilinnik, kissaatigunikkut namminneq pigisaminnik illoqarnissaq ineqarnissarlunniit?

Nunaqarfinni isorliunerusunilu inuit annertoqatigiinnik nalikilliarortinneqartunik taarsigassarsiaqartut immikkut ittumik salliutinneqassasut Inatsisartunit aalajangerneqarpoq.

2011-mi ineqarnermut inatsisit tamarmik annertuumik iluarsaanneqassapput, taakkununga inissialiortiternermut tapersiissuteqartarnermut maleruagassat

ilanngunneqassallutik. Tamatumunnga atatillugu Inatsisartut Attaveqatigiinnermut Ineqarnermullu Ataatsimiititaliaat kiisalu Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaat tusarniaaffigineqassapput, aammalu siunissami inatsisissanut kissaatinik immersuinissamut periarfissinneqassallutik. Neriutigaara 2012-imi suliaasaqarfimmuut inatsisissanik nutaanik saqqummiussisoqarsinnaassasoq.

6. Inunnut qassinut illunut nammineq kiisalu sanaqataaffiusunut inissanik qulakkeerinnissimaneq qanoq missiliorneqarpa ukiuni kingullerni 5-10-ni – aammalu pisortat tungaanniit aningaasartuutigineqartut tamakkiisut qanoq annertutigippat?

A/S Inissiaatileqatigiiffik INI, aaqqissuussinermik aqutsisuusoq ilisimatitsivoq, sanaqateqarluni illuliat 2008-mi aamma 2009-mi taarsigassarsititsiviusut saniatigut 2000-imiit 2009 tikillugu nammineerluni illulianut 463-inut taarsigassarsititsisoqarsimasoq, taarsigassarsisullu inoqutigiinnut paasissutissiisutaat tunngavigalugit inuit 1700-t inissaqartinneqarsimapput, aammalu taarsigassarsiat katillugit 176,5 mio. koruuninut naatsorsorneqarsimallutik.

7. Inunnut qassinut inissanik qulakkeerinnittoqarsimasinnaagualarpa, namminersorlutik oqartussat aningaasat atorsimasuugunikkut ilaatigut nammineq inissianik tapiissutitalimmik sanaartornernut aammalu inissanik kommuninit attartortitassanik tapiissutitalimmik sanaartornernut atorneqarsimasuuppata?

Inissiat kommunit inissiaataattut tapiiffigineqartut sananeqarnissaat innersuunneqarsimasuuppata, inissiat taamatupajaaq amerlassusillit sananeqarsimassagaluarput, kisiannili inissiat siunissami sumiiffinni pineqartuni kommunit inissiaataattut attartortittakkatut atorneqarsimassagaluarput, inissiatut nammineq pigisatut atorneqaratik. Taamaassimasuuppata pisortat siunissami inissianut tapersiissuteqartarnissaat (aqutsinermut, aserfallatsaaliuinermit inissianullu qularnaveequsiinermit) ilimanaateqarlunnarsimassagaluarpoq.

Nammineerluni illulianut aamma sanaqateqarluni illulianut aningaasaliissutit 276,5 mio. koruunit nammineerluni tapersiiffigineqartumik inissialiornermut atorneqarsimasuuppata, aningaasat Namminersorerullutik Oqartussat taarsigassarsiarititaat taarsigassarsititsinermut ataatsimut annerpaamik 283.500 koruuninik amerlassuseqartunut atorneqarsimassagaluarput. Taakku inissianik 975-erpiamik naleqarput. Tamannali ilimanarpallaanngilaq, tassami erseqqissaatigineqassaaq, Namminersorerullutik Oqartussat maannalu Namminersorlutik Oqartussat piffissami tassani 10/40/50-imik taarsigassarsinissamut aammalu maannakkut 20/20/60-imik taarsigassarsinissamut qinnuteqaatinut akuersissuteqartarsimammata.

8. Inuit arlaat ataasiinnaanngitsumik nammineq imaluunniit sanaqateqarluni illumik pinikuuppata? Taamaassimappata tamanna pillugu paasissutissanik annerusunik itisiliisunik kissaateqarpunga.

Nammineerluni illulianik imaluunniit sanaqateqarluni illulianik qinnuteqartoqartillugu misissuisoqartarpoq, aammalu qinnuteqartoq siornatigut nammineerluni illulianut imaluunniit sanaqateqarluni illulianut ingerlasunik taarsigassarsiaqarnermoq qulakkeerneqartarluni.

9. Inatsisip § 56-ni ersarippoq, Naalackersuisut taarsigassarsititsinissamut tapiissuteqarnissamullu qinnuteqarnissamut piffissarititap sanioqqunnissaanut immikkut ittumik akuersissuteqarsinnaangitsut. Taamaakkualartoq Naalackersuisut piffissap ilaani taamaaliorsimanerlutik?

Saneqqutsinissamut akuersissuteqartoqarsinnaangitsaq allassimammat, tamanna periarfissaqartinneqanngilaq. Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallanermullu Naalackersuisoqarfik saneqqutsinissamut akuersissuteqartoqarsimaneramik ilisimasaqanngilaq.

10. Inatsisip § 59-ni ersarippoq, Naalackersuisut allamik aalajangigaqanngippata, piginnittut nikeranni § 48 naapertorlugu taarsigassarsiarititap akiligassanngortinneqassasut. Periarfissaq tamanna Naalackersuisut atorsimanerlugu, aammalu qanoq akulikitsigisumik sunalu peqquataalluni pisarsimava?

Sanaqateqarluni illuliani nutaani maannamut suli piginnittunik nikerannik pisoqarsimanngilaq, taamaattumillu apeqqut maannamut eqqartorneqarsimanngilaq.

11. Inatsisip § 60 imm. 1-ni ersarippoq, § 48 naapertorlugu Naalackersuisut taarsigassarsiarititaat akiligassanngortinneqassasut, taarsigassarsisup naammaginatsumik illu aserfallatsaalisimangippagu. Taamatut aalajangersaasimaneq pitsaasuvoq, ernumaginarsinnaagami, sanaqateqarluni illuliat nunatsinni BSU aqutugalugu illuliarpasuit atorneratik uninngaannartut assigalugit aserfallannissaat, taamaasinikkullu eqqarsaatigineqarsimasumiit sukkanerusumik, jf. § 37, stk. 1, illup nalikilliarartussalluni. Taamaattumik ersarissartikkusuppara § 60, nr. 1-mi aalajangererup, kiisalu immaq siusinnerusukut inatsisini atuuttuni malitassat, maannamut qanoq isumaqarsimaneramik.

Taarsigassarsisup illu naammaginatsumik aserfallatsaaliunngippagu, taarsigassarsiat akiligassanngortinneqartussaammata, sanaqateqarluni illulianut taarsigassarsinissamut piimasaqaatit ilagimmassuk ilumoorpoq. Aaqqissuussineq ukiuni ikittuinnarni atuussimammat aalajangersagaq maannakkorpiaq annertunerusumik isumaqanngilaq, tassami aserfallatsaaliunngitsoorneq piffissap sivikitsuinnaap ingerlanerani malunniunnani aatsaat piffissap siviluunngilaq ingerlanerani malunniuttarpoq.

12. Kingunerit suussagaluarpat sanaqateqarluni illuliorsinnaanermut aaqqissuussisimaneq atorunnaarsinneqartuugaluarpat aaqqissuussisimanermilu aningaasaliissutigineqartartut il.il. Illuut A/S-mut nuutsinneqaraluarpata siunertarineqarluni assersuutitut nalinginnaasunik illunik sanaartornissaq aammalu mikinerusunik ilaqutariinnut illunik sanaartornissaq?

Sanaqateqarluni illuliornerup atorunnaarsinneqarnera nunaqarfinni isorliunerusunilu inoqutigiit arlallit inissianik piffissamut naleqquttunik namminneerlutik pigisassaminnik pisinissamut akissaarunnerannik kinguneqassaaq, sumiiffinni taakkunani inissiat Illuut A/S-ip ataani piginneqatigiilluni ilaqutariinnut inissiatut sananeqanngippata, inoqutigiit realkredittimit taarsigassarsinnaassanngimmata. Illunik piffissamut naleqqutinningsunik pisoqqanik, nammineerlutik iluarsaannissaannut akissaqarfiginngisaminnik pisinissamut innersuunneqartariaqartartussaapput. Tamannalu soorlu TB, astma il.il. eqqarsaatigalugit nunaqarfinni isorliunerusunilu peqqissutsimut ataatsimoortumut sunniuteqartussaavoq. Illuut A/S nunaqarfinni isorliunerusunilu inissialortitissappat,

taakkulu attartortittaganngortinneqassappata, tamanna Namminersorlutik Oqartussat inissianut 100%-imik aningaasalersuisariaqarnerannik, aqutsinermullu tapersiissuteqartariaqarnerannik/tapiisariaqarnerannik (inissiat ikittut siammasissullu aqunneqarnerat akisuujuvoq), aammalu inissiat ikittut siammasissullu tulleriarlugit aserfallatsaaliorneqarnissaannut teknikkimut immikkoortortamut ikinngitsunik tapiisariaqarnerannik kinguneqartussaavoq.

13. Naggataagut ersarissartikkusuppara, Naalackersuisut ataatsimut isigalugu sanaqateqarluni illuliorsinnaanermut aaqqissuussisimaneq tamakkiisumik naammaginaat aammalu Naalackersuisut qulequttami eqqartukkatsinni takorluukkat siunertallu suut pigineraat.

Sanaqateqarluni illuliorussap akileeqataassutissanik, isertitai malillugit annertussusilerneqartunik akiliisussaanaera sanaqateqarluni illuliorarnerup nammineerluni illuliorarnermut naleqqiullugu annertuumik iluaqutissartaraa. Tapersiisarnermi inoqutigiiinni isertitat amerliartortillugit tapiissutissat ikiliartortarput.

Neriuppunga matumuunakkut suliaq pillugu paasititsisimassallunga, aammalu annertunerusumik paasisaqartoqarusuppat piareersimavunga.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Jens B. Frederiksen